

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea cererii de recuzare depuse de Mihai Lozovanu, reprezentat de avocatul Vitalie Tihon,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății pe Acțiuni „Asito Direct”, intervenienți accesorii întreprinderea Mixtă „Focus-Sat” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de insolabilitate), Comisia Națională a Pieței Financiare, cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 08 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție

*(Dosarul nr. 2rhc-42/23
2-14139925-01-2rhc-09112023)*

Lipsa temeiurilor de recuzare a judecătorului, invocarea neîntemeiată a prevederilor art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă.

12 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea depusă de Mihai Lozovanu, reprezentat de avocatul Vitalie Tihon, cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Mariana Ursachi, Oxana Parfeni și Ion Malanciuc,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Vladislav Gribincea,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 05 iunie 2014, BC „Victoriabank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Asito Direct” și ÎM „Focus-Sat” SRL, solicitând încasarea datoriei, dobânzii, penalității, comisioanelor, precum și cheltuielile de judecată.

2. La 25 iunie 2020, SA „Asito Direct” a depus acțiune reconvențională împotriva BC „Victoriabank” SA și ÎM „Focus-Sat” SRL în proces de insolabilitate, solicitând să fie constatată nulitatea absolută a contractelor de asigurare facultativă, acordului suplimentar și poliței, cu repunerea părților în situația inițială, precum și încasarea în mod solidar a cheltuielilor de judecată.

3. Prin hotărârea din 21 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Victoriabank” SA împotriva SA „Asito Direct”, intervenienți accesorii ÎM „Focus-Sat” SRL în proces de insolabilitate, Comisia Națională a Pieței Financiare, cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a admis acțiunea reconvențională depusă de SA „Asito Direct” împotriva BC „Victoriabank” SA și ÎM „Focus-Sat” SRL în proces de insolabilitate cu privire la constatarea nulității contractelor de asigurare facultativă de riscuri financiare, repunerea părților pe poziții inițiale și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a admis cererea depusă de către intervenientul principal LTD „Premium Invest” împotriva SA „Asito Direct”, BC „Victoriabank” SA și ÎM „Focus-Sat” SRL în proces de insolabilitate cu privire la constatarea nulității contractelor de asigurare facultativă de garanții financiare, repunerea părților în poziție inițială și compensarea cheltuielilor de judecată.

4. Prin decizia din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de BC „Victoriabank” SA și s-a menținut hotărârea din 21 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

5. Prin decizia din 08 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni, s-a casat integral decizia din 17 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea

din 21 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care:

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății pe Acțiuni „Asito Direct”, intervenienți accesorii Întreprinderea Mixtă „Focus-Sat” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de insolvență), Comisia Națională a Pieței Financiare, cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea reconvențională depusă de Societatea pe Acțiuni „Asito Direct” împotriva Băncii Comerciale „Victoriabank” Societate pe Acțiuni și Întreprinderii Mixte „Focus-Sat” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de insolvență) cu privire la constatarea nulității contractelor de asigurare facultativă de riscuri financiare, repunerea părților pe poziții inițiale.

S-a respins ca fiind neîntemeiată cererea depusă de către intervenientul principal compania nerezidentă LTD „Premium Invest” împotriva Societății pe Acțiuni „Asito Direct”, Băncii Comerciale „Victoriabank” Societate pe Acțiuni și Întreprinderii Mixte „Focus-Sat” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de insolvență) cu privire la constatarea nulității contractelor de asigurare facultativă de garanții financiare, repunerea părților pe poziții inițiale și compensarea cheltuielilor de judecată.

6. La 09 noiembrie 2023, Mihai Lozovanu, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 08 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție, solicitând repunerea în termen a cererii de revizuire, admiterea cererii de revizuire, casarea hotărârilor judecătorești emise în cauza dată cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

7. Prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza civilă nominalizată a fost repartizată în mod automat-aleatoriu completului de judecată: Aliona Miron, președinte, Oxana Parfeni, Aliona Donos, Ion Malanciuc și Mariana Ursachi, judecători.

8. Ședința de judecată pentru examinarea cererii de revizuire depusă de Mihai Lozovanu a fost fixată pentru 06 noiembrie 2024, în componența completul nr.1, compus din judecătorii: Stela Procopciuc (președinte), Oxana Parfeni și Mariana Ursachi (judecători).

9. La 06 noiembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, Mihai Lozovanu, reprezentat de avocatul Vitalie Tihon a înaintat cerere de recuzare judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Mariana Ursachi, Oxana Parfeni și Ion Malanciuc de la examinarea cererii de revizuire.

10. În susținerea cererii de recuzare, s-a invocat existența unor suspiciuni de imparțialitate și integritate în privința judecătorului M. Ursachi, care se eschivează de la interviurile Comisiei Vetting. Potrivit informațiilor publicate pe portalul Comisiei, judecătorul tergiversează evaluarea Comisiei, neprezentându-se la ultima ședință din 19.09.2024. Totodată, consideră că judecătorii O. Parfeni, M. Ursachi și I. Malanciuc, care nu au trecut încă interviurile Comisiei pentru a-

și demonstra integritatea și imparțialitatea, nu dețin încrederea necesară pentru soluționarea dosarelor în instanță.

11. În drept, își întemeiază cererea de recuzare pe prevederile art. 50 alin. (1), lit. e) din Codul de procedură civilă.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 13 alin. (5¹) din Legea nr.64/2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție, cu modificările ulterioare, prevede următoarele:

„(5¹) Până la începerea activității Curții Supreme de Justiție în noua componentă, președintele Curții formează completele de judecată. Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

13. Art. 50 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.”

14. Art. 52 alin. (1), (5) din Codul de procedură civilă:

„(1) Dacă există temeiurile specificate la art.50 și 51, judecătorul, expertul, specialistul, interpretul, grefierul sînt obligați să se abțină de la judecată. În aceleași temeiuri, recuzarea poate fi înaintată de participanții la proces sau este examinată din oficiu de către instanță.

(5) În proces nu se admite înaintarea repetată a recuzării aceluiași judecător și pentru aceleași motive dacă anterior recuzarea lui a fost respinsă. De asemenea, nu se admite: recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sînt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător; recuzarea judecătorilor care nu sînt implicați în examinarea cauzei.”

15. Art. 21 alin. (8) din Legea nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție:

„(8) În cazul în care buna funcționare a Curții Supreme de Justiție este grav afectată din cauza numărului de posturi vacante, Consiliul Superior al Magistraturii poate transfera, cu titlu temporar, prin derogare de la prevederile Legii nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din instanțele de nivel inferior judecători care corespund criteriilor legale de ocupare a funcției de judecător al Curții Supreme de Justiție. Transferul temporar va fi încetat la ocuparea a cel puțin 11 dintre posturile de 6 judecător al Curții Supreme de

Justiție, iar judecătorii temporar transferați revin în funcțiile deținute înaintea transferului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

16. Analizând circumstanțele expuse în cererea de recuzare și normele de drept citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate de Mihai Lozovanu, reprezentat de avocatul Vitalie Tihon, drept temeiuri de recuzare a judecătorilor Mariana Ursachi, Oxana Parfeni și Ion Malanciuc de la judecarea prezentei cauze, nu sunt justificate.

17. Cu privire la cererea de recuzare înaintată judecătorului Ion Malanciuc, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că la moment cererea de recuzare și-a pierdut actualitatea, în temeiul prevederilor art.52 alin.(5) Cod de procedură penală, întrucât judecătorul Ion Malanciuc nu este implicat în examinarea prezentei cauze.

Or, potrivit prevederilor art. 13 alin. (5¹) din Legea nr.64/2023 cu privire la Curtea Supremă de Justiție (a se vedea para. 12), prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 234 din 29 decembrie 2023 „Cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2024”, cu modificările ulterioare, în cadrul Curții Supreme de Justiție a fost constituit completul de judecată nr. 1, compus din judecătorii: Stela Procopciuc (președinte), Oxana Parfeni și Mariana Ursachi (judecători), pentru examinarea recursurilor declarate împotriva încheierilor judecătorești, deciderea asupra admisibilității recursurilor declarate împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel și în vederea soluționării cererilor de strămutare, în materie civilă.

18. Referitor la cererea de recuzare înaintată judecătorului Oxana Parfeni, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează prevederile art.52 alin.(5) Cod de procedură penală (a se vedea para. 14), subliniind că în proces nu este permisă înaintarea repetată a recuzării aceluiași judecător pe aceleași temeiuri. În acest sens, menționăm că o cerere similară de recuzare a judecătorului Oxana Parfeni a fost deja respinsă pentru aceleași motive (a se vedea încheierea [2rhc-42/23](#)).

19. Cu privire la afirmațiile formulate de Mihai Lozovanu, reprezentat de avocatul Vitalie Tihon, privind suspiciuni de imparțialitate și integritate în privința judecătorului M. Ursachi, care ar evita interviurile Comisiei Vetting și ar tergiversa evaluarea acesteia, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesară o analiză detaliată a contextului recuzării. Aceasta se va realiza prin raportare la cadrul legal aplicabil evaluării externe a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, pentru a se stabili dacă natura și intensitatea aspectelor invocate pot afecta imparțialitatea judecătorului.

20. În conformitate cu prevederile art. 16 alin. (1) al Legii nr. 65 din 30 martie 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, în urma evaluării judecătorului, Comisia

de evaluare întocmește un raport motivat cu privire la evaluare care să conțină propunerea privind promovarea sau nepromovarea evaluării.

21. Potrivit art. 17 alin. (1) al aceleiași legi, Consiliul Superior al Magistraturii examinează în ședință publică, în baza dosarului de evaluare recepționat de la Comisia de evaluare, rezultatele evaluării judecătorului. Judecătorul poate prezenta informații suplimentare pe care le consideră relevante doar dacă probează că a fost în imposibilitatea de a le prezenta anterior. Reprezentantul Comisiei de evaluare și judecătorul evaluat, în persoană, sunt în drept să își prezinte poziția.

22. Din prevederile art. 17 al Legii 65/2023 rezultă că, Consiliul Superior al Magistraturii urmează să adopte o hotărâre motivată asupra Raportului Comisiei de evaluare în termen de 30 de zile din momentul recepționării Raportului și a copiei în formă electronică a dosarului de evaluare, și să publice hotărârea motivată în ziua adoptării.

23. În acest sens, completul de judecată precizează faptul că „imparțialitatea unui judecător se prezumă până la proba contrară” (a se vedea hot. CtEDO [Hauschildt c. Danemarca](#), 1989, § 47). S-a statuat asupra faptului că pentru a se pronunța cu privire la existența unei „bănuieli legitime” de lipsă de imparțialitate a unui judecător, trebuie avută în vedere optica justițiabilului în cauză, dar elementul determinant constă în „a ști dacă temerile acestuia pot fi apreciate ca obiectiv justificate (idem, § 55).

24. La caz, lipsește hotărârea motivată asupra raportului de evaluare, prin urmare, existența raportului, în lipsa hotărârii motivate a Consiliului Superior al Magistraturii, nu poate duce la concluzia anihilării totale a activității judecătorului, or statuar, magistrații se mențin în cerințele de obiectivitate și imparțialitate.

25. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a precizat că Consiliului Superior al Magistraturii îi revine rolul primar în procedurile privind numirea, promovarea, transferarea, demisia sau eliberarea din funcția de judecător, iar orice abatere de la această regulă contravine art. 123 alin. (1) din Constituție ([HCC nr. 38 din 7 decembrie 2021](#), § 56).

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că, extinderea raportului de evaluare în sensul dubiilor de imparțialitate, în lipsa realizării integrale a mecanismului instituit prin prisma Legii nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător la Curtea Supremă de Justiție, nu poate avea loc, or în aceste condiții nu se poate vorbi despre o veritabilă deturnare a prezumției de imparțialitate a judecătorului.

27. Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, pentru a determina imparțialitatea unei instanțe în sensul art. 6§1 CEDO, este necesară analiza atât a convingerilor și comportamentului personal al judecătorului vizat, printr-o abordare subiectivă, cât și o examinare obiectivă a capacității instanței de a oferi garanții suficiente pentru a exclude orice îndoieli legitime cu privire la imparțialitatea acesteia (a se vedea hot. CtEDO [Thomann c. Elveției](#), 1996, § 30).

28. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, la caz, nu se atestă temeiuri justificative care pot pune la îndoială imparțialitatea și obiectivitatea judecătorilor Mariana Ursachi și Oxana Parfeni la examinarea cererii de revizuire depusă de Mihai Lozovanu.

29. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 53, 54 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Mihai Lozovanu, reprezentat de avocatul Vitalie Tihon, cu privire la recuzarea judecătorilor Mariana Ursachi, Oxana Parfeni și Ion Malanciuc, de la examinarea cererii de revizuire depusă de Mihai Lozovanu, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni împotriva Societății pe Acțiuni „Asito Direct”, intervenienți accesorii întreprinderea Mixtă „Focus-Sat” Societate cu Răspundere Limitată (în proces de insolvență), Comisia Națională a Pieței Financiare, cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, a penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Vladislav Gribincea

Diana Stănilă